

LOFOTEN
SPAREBANK

Årsmelding 2015

Styrets beretning	2
Resultatregnskap	7
Balanse per 31.12.15..	8
Noter	9
Revisjonsberetning	21
Kontrollkomiteens beretning	22
Tillitsvalgte	23

Grafisk produksjon:
KIN-Trykk, 8380 Ramberg
Foto: Kjell Inge Nilsen

2

STYRETS BERETNING 2015 – 106. DRIFTSÅR

Året 2015 ble nok et tilfredsstillende driftsår, med god aktivitet på alle bankens produktområder. Året 2015 vil gå over i historien som et år med stor tilstrømning av nye kunder og et tilfredsstillende driftsresultat, fin økning i utlån- og innskuddsveksten og meget lave tapstall.

Driftsresultatet ble på 13,1 mill. kroner mot 16,6 mill. kroner året før. Banken har også gjennom året 2015 hatt stor etterspørsel fra nye kunder, spesielt personmarked, men også fra næringslivet, etter bankens produkt. Balansen har økt med 15,7 prosent, en innskuddsvekst på hele 21,4 prosent og en utlånsvekst på 14,6 prosent. Lofoten Sparebank har ved utgangen av 2015 god egenkapital, tilfredsstillende inntjening og etter styrets vurdering en robust balansestruktur.

Bankens kapitaldekning er per 31.12.15 på 21,38 prosent.

Lofoten Sparebank har sitt sete i Lofoten. Medio Januar 2016 åpner banken avdelingskontor på Leknes, dermed vil vi få to – 2 kontorer i Vestvågøy kommune. Hovedkontoret er fortsatt på Bøstad. Bankens virksomhet er i hovedsak å ta imot innskudd, yte lån, forestå betalingsformidling (som nettbank og mobilbank), forsikringsprodukter og diverse andre servicetjenester. Den digitale utvikling er formidabel stort sett på alle områder innen bankdriften. Styret har avgitt beretning og regnskap under forutsetning om fortsatt drift.

Den økonomiske veksten i verden var ifølge IMF 3,1 prosent i 2015. Veksttakten varierer imidlertid mye mellom de ulike land og regioner. Fremvoksende økonomier stod for hoveddelen av veksten, til tross for blant annet nedgangen i råvareprisene og politisk usikkerhet en rekke steder. I industriland er veksten samlet sett lite endret fra året før. USA opplever nå solid vekst i økonomien, drevet av blant annet klar vekst i privat konsum og økt boliginvesteringer. Arbeidsledigheten har falt betydelig siden toppen under finanskrisen.

I Eurosonen er veksten fortsatt svak, og arbeidsledigheten høy. Samtidig foregår det en gradvis gjeldsnedbygging. Indikatorer på bedriftenes og husholdningenes forventninger viser imidlertid økende optimisme, mens pengepolitikken fortsatt innrettes veldig ekspansivt. Selv om flere indikatorer peker i riktig retning vil det trolig ta tid før veksten i eurosonen kommer på et mer normalt nivå.

NORSK ØKONOMI

Fra oljerikdom til omstilling

For norsk økonomi var 2015 et overgangså, fra oljerikdom til omstilling. Oljeprisfallet, som startet høsten før, tiltok i styrke mot slutten av 2015.

Foreløpige anslag fra Norges Bank viser at veksten i Fastlands-BNP ble redusert fra 2,3 prosent i 2014 til 1,4 prosent i 2015, hvilket er det laveste vekstnivået siden finanskrisen. For 2016 forventer sentralbanken at veksten avtar ytterligere, til 1,1 prosent.

Redusert aktivitet i petroleumssektoren og tilknyttet leverandørindustri har medført at Norge nå er inne i en omstillingsfase. En slik fase måtte komme før eller siden, gitt at olje og gass er ikke-fornybar resurser. Oljeprisfallet har imidlertid bidratt til og både fremskynde og forsterke nedgangen. Oljeprisfallet har også medvirket til en svekkelse av den norske kronens internasjonale verdi. Svekkelse av kronen, sammen med antatt lavere lønnsvekst, forventer å bedre Norges konkurranseevne når det gjelder tradisjonelle eksportvarer, og gi et løft for norsk eksportnæring.

Norges Bank fortsatte å kutte sin styringsrente/foliorente gjennom 2015. Denne innskuddsrenten er nå halvert siden begynnelsen av desember 2014, hvilket ga en rekordlav styringsrente til dagens 0,75 prosent. Ved utgangen av året priset markedene inn ytterligere kutt i 2016.

Kronekursen svekket seg med om lag 8 % gjennom året. En svekkelse som trakk opp importprisene. Konsumprisindeksen steg i 2015 med 2,1 %. Forutsatt at kronen ikke svekkes ytterligere er imidlertid effekten midlertidig, og i tiden som kommer er det dermed forventet at inflasjonen vil avta noe. Norges Bank ventet ved sitt siste rentemøte (desember 2015) at årslønnsveksten ville ende på 2,7 % for samme periode.

BNP-veksten var for svak til å hindre en stigning i arbeidsledigheten til om lag 100 000 mennesker ved årsskiftet, målt ved de sesongjusterte tallene fra NAV, som inkluderer ledige og de som er på arbeidsmarkedstiltak.

Boligprisene steg med 7,2 % fra 2014 til 2015, målt ved prisindeksen som Eiendom Norge utarbeider. Boligprisindeksen var imidlertid ujevnt fordelt med en svak utvikling i byer og bygder hvor oljenæringen har en dominerende rolle.

Lavere oljeinvesteringer, med de ringvirkninger det har for fastlandsøkonomien, vil muligens trekke ned veksten i inneværende år og trolig føre til en ytterligere økning i arbeidsledigheten. På den andre siden har oljeprisfallet bidratt til kronesvekkelse og dermed bedre konkurransevilkår for tradisjonell eksportindustri.

Husholdningenes forbruksvekst og sparing

Privat konsum står for om lag halvparten av aktiviteten i norsk fastlandsøko-

nomi, men har gjennom 2015 avtatt noe. Utsikter til svakere lønnsvekst, høyere prisvekst og økt arbeidsledighet bidrar til å legge demper på utviklingen, mens lave renter bidrar positivt til husholdningenes finansielle gjeld. Husholdningenes sparing utgjorde i store deler av 2015 over 10 prosent av disponibel inntekt (SSBs sparerate), mot 6,7 prosent i gjennomsnitt for årene 2010 – 2014.

Gjeldsutviklingen for husholdningene holdt seg relativt stabil gjennom fjoråret, med en tolv måneders vekst på mellom 6 – 6,5 prosent. Gjeldsveksten er således fortsatt høyere enn veksten i disponibel inntekt, noe som betyr at husholdningenes gjeldsbelastning har økt ytterligere. Norges Bank ventet at kredittveksten samlet sett vil avta noe i tiden som kommer, men at veksten fortsatt vil være høyere enn inntektsveksten.

Boligmarkedet

Boligprisene var i gjennomsnitt 7,2 prosent høyere i 2015 sammenlignet med 2014. Detaljene viser imidlertid at tolv månedersveksten for Norge samlet avtar. Ved starten av året var veksten i underkant av 9 prosent for å ende på tilnærmet 5 prosent i desember. Det er imidlertid fortsatt store regionale forskjeller i boligprisutviklingen, hvor vestlandet i så måte har blitt verst rammet i 2015.

Markedet for boliglån til husholdninger har vært, og er fortsatt, preget av sterk konkurranse og utlånsrenten har blitt nedjustert flere ganger. Svekkelse av kronen medfører redusert kjøpekraft for norsk husholdninger gjennom økt priser på importerte varer, men gir også bedre konkurransevilkår for tradisjonell eksportindustri etter som norske varer blir billigere for utenlandske importører. Dette bidrar til å lette omstillingen til en mindre oljeavhengig økonomi.

Fortsatt er husholdningene sårbare for inntektsbortfall og eventuelle rentetøkninger.

Arbeidsmarkedet

Etter noen svært gode år for norsk økonomi venter nå en ny økonomisk hverdag. For mange vil 2016 være året da de merker dette skiftet. Vi kan vente lavere vekst enn vi har hatt på mange år og vi ser nå at også arbeidsledigheten stiger. Ved årsskiftet var om lag 100 000 mennesker arbeidsledige målt ved de sesongjusterte tallene fra NAV, som inkluderer ledige og de som er på arbeidsmarkedstiltak.

Lofoten Sparebanks største næringslivsområde er fortsatt Vest-Lofoten. Arbeidsledighet er samlet sett for de fire fastlandskommunene på tilnærmet samme nivå som fjoråret og er på 3,6 prosent av arbeidsstyrken ved årsskiftet 2015/2016. Ledigheten

i Lofoten er imidlertid fortsatt noe sesongbetont. Dette gjelder spesielt innen fiskerisektoren. Det som kan være noe bekymringsfullt er arbeidsledigheten blant ungdom, som fortsatt er noe høy.

Lofotfisket vinteren 2015 er blant de beste på mange år. Godt vær og mye torsk i havet. Alle båttypene fikk brakt på land sin kvote andel. Prisen var betydelig høyere enn vinteren før. Det var store mengder torsk både på Lofotens ytterside og innerside.

Et godt Lofotfiske er med på å gi optimisme i andre næringer som for eksempel i varehandelen.

Ved inngangen til 2016 er det optimisme for årets lofotkrefiske.

Regjeringens sjømatmelding vekker imidlertid en del harme i Lofoten. Den legger opp til trållevering innenfor fylkesgrensene og ikke til lokale anlegg som i dag. Dett vil ramme blant annet Aker Seafoods sitt anlegg som hjørnesteinsbedrift i Stamsund.

Aktiviteten for bygg- og anleggsbransjen har vært som for et normalår. Dette er fortsatt en bransje som systemsetter betydelige årsverk, og er dermed fortsatt en viktig næring lokalt som nasjonalt.

Nedleggelse av gårdsbruk fortsetter, dog i et noe redusert tempo enn de 1 – 2 siste årene. Dette gjelder også i vårt nedslagsfelt. Rekrutteringen til yrket er heller ikke stor. Dette er noe det må tas tak i både fra sentrale – og lokale myndigheter, slik vi ser det. En av årsakene kan være at det fordes en del kapital både til investering i driftsbygning og nødvendig utstyr for driften.

De brukene som driver økologisk og med småskala produksjon, innen blant annet ost, oppnår flere og større markedsområder, noe som er nødvendig for å opprettholde og gjerne bedre lønnsomhet på noe sikt. Årets avlinger har vært god hva gjelder grovfor.

For reiselivet i Nord Norge ble 2015 om lag på samme nivå som året før. Næringen forventer en økning i reiselivsnæringen i årene som kommer. Det må fortsatt være kontinuerlige prosesser på omstilling innen næringen. Den tradisjonelle utenlandstourismen om sommeren har stagnert noe, mens helårsturisten på jakt etter opplevelser forventes å ville øke.

EIKA-ALLIANSEN

Lofoten Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 75 lokalbanker i Eika Alliansen. Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på mer enn 300 milliarder kroner.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk

utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsyttere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgivning, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 190 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen og konsernets visjon er «Vi styrker lokalbanken». Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalt prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittdbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmedling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende konsepter. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depotjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurranedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon. **Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding**

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 72 lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliarder og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for alliansebankenes boliglånportefølje.

FORVALTNINGSKAPITALEN

Forvaltningskapitalen netto utgjør pr. 31.12.15 kroner 989,9 millioner. Dette er en økning på 127,3 millioner kroner sammenlignet med 31.12.14. Økningen utgjør 14,8 % sammenlignet med forvaltningskapitalen pr. 31.12.14, som da var 862,6 millioner kroner netto.

INNSKUDD

Innskudd fra publikum/kunder har økt og er meget tilfredsstillende for driftsåret 2015. Innskuddene er totalt per 31.12.15 på 756,5 millioner kroner. Totale innskudd fra publikum pr. 31.12.14. var 623,4 millioner kroner. Økningen utgjør 21,3 %. Innskuddsøkningen er størst i personkunde-markedet.

Ved utgangen av året var innskuddsdekningen 89,8 % av utlånene. Året før var prosenten 84,9.

Fra styrets side er det fortsatt en strategi å ha høy innskuddsdekningen i prosent av utlånene. Styret er meget tilfreds med innskuddsdekningen fra publikum/kunder. Bankens strategi er at innskuddene skal minimum utgjøre 75 % av utlån.

UTLÅN

Brutto utlån er på kroner 852,8 millioner. Dette er en økning på 14,6 % sammenlignet med 2014.

2014 hadde en økning i utlånene på 5,0 %, og per 31.12.14 var brutto utlån på 743,9 millioner kroner.

Tar vi med økning av boliglån som er foretatt i EBK (Eika Boligkreditt) gjennom året, er økning av utlån på 16,0 prosent per 31.12.15. Boligporteføljen i EBK er 52,6 mill. kroner ved utgangen av 2015.

Vekst i utlånene kommer også i år av stor tilgang og etterspørsel etter lån fra personkundemarkedet. På næringslivssiden har etterspørselen og aktiviteten vært rimelig stabil og noenlunde på samme nivå som for fjoråret. Bankens strategi er at utlånsmassen skal fordele seg med 33 % på næringslivet og 67 % i personmarkedet. Ved årets slutt var denne fordelingen henholdsvis 26,4 % og 73,6 %. Ekskl. låneporteføljen i EBK.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Tap og nedskrivning på lån og garantier (individuell- og gruppenedskrivning) har en netto inngang på 0,045 mill. kroner ved utgangen av 2015. Jfr. note 2.

Tapstallene brutto er noe høyere pr. utgangen av 2015 sammenlignet med fjoråret, men noe mindre enn budsjettet. Netto tap for 2015 er + 0,045 millioner kroner. Sammenlignbare tall for 2014 viser netto tap på + 0,108 millioner kroner. Jfr. Note 2.

DRIFTSRESULTAT

Driftsresultatet før tap er i 2015 på 13,022 millioner kroner. Driftsresultatet er redusert med 3,6 millioner kroner, sammenlignet med fjoråret. Fjoråret ble noe ekstraordinært, da salget av Nets aksjer, tilførte en gevinst på 2 mill. kroner. Driftsresultat for 2014 var på 16,574 millioner kroner. Styret er imidlertid tilfreds med bankens underliggende driftsresultat for året 2015. Styret er imidlertid fortsatt lite tilfreds med den kostnadsøkningen som relaterer seg på IKT siden. En utgift styret i liten grad kan påvirke.

Resultat etter skatt utgjør 0,97 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 2014 er 1,49 %. Rentemarginen utgjør 23,6 millioner kroner for 2015. For 2014 var den 23,0 millioner kroner. Av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør rentemarginen 2,54 % i 2015 mot 2,74 % i 2014.

Lønninger og honorarer utgjør 5.552 millioner kroner mot 5.487 millioner kroner i 2014. Økning i lønnskostnadene skyldes først og fremst en økning i antall ansatte i 2015 som var ett årsverk.

Andre driftsutgifter utgjorde 9.525 millioner kroner mot 7,931 millioner kroner i 2014. Andre driftsutgifter er betydelig høyere sammenlignet med fjoråret. Hovedårsaken er fortsatt en stor økning i IKT - kostnaden, som har økt med tilnærmet 25,0 %. Økningen i 2014 var på hele 22,2 %.

Styret mener at resultat og balanse med tilhørende noter gir et rettviseende bilde av bankens virksomhet og stilling ved årsskiftet. Styret er ikke kjent med at det er oppstått forhold etter regnskapsavslutningen som er av vesentlig betydning for denne. Banken har fortsatt god kapitaldekning.

Etter fradrag av beregnede skattekostnader med 4,021 millioner kroner, foreslår styret disponering av overskuddet på 9,046 millioner kroner som følger:

- til gaver	0,400 mill. kroner
- overført til Sparebankens fond	8,646 mill. kroner
Sum disponert	9,046 mill. kroner

VERDIPAPIRER (hele 1000)

Beholdningen av obligasjoner og sertifikater er bokført med kr. 71 871 114. Herav utgjør Stats- og statsgaranterte papirer kr. 18.127.050. Bokført sum er kr. 535.341 lavere

enn markedsverdien pr. 31.12.15 jfr. note 5.

For oversikt over anleggsaksjer og aksjer for handel se note 4.

PERSONAL OG ARBEIDSMILJØ

Ved årsskiftet var det 10 ansatte i banken, noe som utgjorde 9,8 årsverk. I tillegg kommer rengjøringshjelp med ca. 0,2 årsverk. Staben og årsverkene har økt med 1 – en person i 2015. Arbeidsgiver ønsker å tilrettelegg og stimulere alle ansatte til å drive med fysisk fostring, som igjen skal gi den enkelte bedre overskudd- og energi i hverdagen og en medvirkning til god fysisk helse. Banken tar derfor kostnadene som påløper ved organisert fysisk treningsaktivitet.

Lønn og honorarer til bankens til-litsapparat og ansatte utgjorde totalt 5,117 mill. kroner. Herav honorar til forstandskapet, kontrollkomiteen og valgkomiteen kr.40.000,- til styret utgjør honorar kr.167.050,-. Lønn/honorarer til banksjef kr. 870.527,-. Revisors godtgjørelse er kr.176.437,-. Årlig gjennomføres undersøkelse av medarbeidertilfredsheten. Målingen viser høy trivsel. Det har ikke forekommet spesielle ulykker eller skader blant de ansatte på arbeidsplassen. Sykefraværet er fortsatt meget lavt, og det har ikke vært registrert legeerklært sykefravær i 2015, og noen få fraværskdager innenfor egenerklæring og ved fravær pga barns sykdom. Egenerklært sykefravær var i 2015 1,57 % av arbeidsstyrken.

Likestilling

Av totale årsverk er 50 prosent kvinneandel. Blant de tillitsvalgte i bankens organer er det tilnærmet 50 prosent kvinneandel ved utgangen av 2015.

Det har gjennom året ikke vært spesielle tiltak med tanke på likestillingsområdet.

Banken holder imidlertid likestillingsområdet "varmt" blant annet gjennom valgkomiteen som har oppmerksomheten rettet mot likestilling ved forslag til de ulike valg i bankens organer. Forøvrig har styret og ledelsen et bevisst forhold til likestillingsloven i tilknytning til ansettelse.

Bankens ansatte hadde ved årsskiftet nedbetalingslån på til sammen kr. 10.339'. Utlån til tillitsmenn/kvinner utgjorde kr.10.211'. Jf. Note 3

MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

Lofoten Sparebanks virksomhet forurenser ikke det ytre miljø. At banken i kraft av energi bruk indirekte kan påvirke det ytre miljø kan en ikke se helt bort fra.

Bankens ansatte kjører med privatbiler til og fra jobb, noe som fører til utslipp av CO2. Dette er noe som settes på dagsorden til ulike tider, men det er en utfordring for en hver i sær å unngå den forflytningen da det ikke

finnes kollektiv transport som kan benyttes på de tidspunkter som passer til arbeidstiden. I forbindelser med kurs og møter bankens tillitsvalgte, ledelsen og personalet vil måtte delta i og som medfører reiser med både bil og fly, er det en bevisst holdning til den miljøbelastning som slike nødvendige reiser medfører.

Lofoten Sparebanks samfunnsansvar, som en finansiell aktør i Lofoten tar banken et ansvar for å videreutvikle regionen der banken har sitt hovedmarked.

Banken skal bidra til lokalsamfunnet gjennom blant annet å:

- Være en attraktiv lokal finansiell partner kjennetegnet av fellesskap med lokalsamfunnet, korte og raske beslutningsveier og høy servicegrad.

- Være støttespiller for kultur, idrett og næringsutvikling lokalt. Dette blant annet gjennom sponsorvirksomhet, prosjektstøtte og gaver.

Lofoten Sparebank, som selvstendig lokal bank, har som mål å være en aktiv, veldrevet bank med vekst, god soliditet og god økonomisk drift til beste for kundene og ansatte, samt bidra til en positiv utvikling i våre markedsområder. Dette arbeidet foregår gjennom daglig oppfølging av eksisterende og nye kunder.

Lofoten Sparebank er bevisst både samfunnsansvaret og den ekstra risiko dette kan medføre. Også i denne sammenheng er bankens viktigste oppgave å drive godt og kontrollert, med balansert vekt på vekst, inntjening og soliditet.

EGENKAPITAL/SOLIDITET

(Tall i hele 1.000 kr)

Bankens ansvarlige kapital pr. 31.12.15 er sammensatt slik:

Sparebankens fond	kr. 113.373
Gavefond	kr. 200
Andre fond	kr. 150
Sum	kr. 113.723

Egenkapitalen utgjør nå 21,38 % av grunnlaget i henhold til forskriftene for beregning av egenkapitalen. Jfr. forøvrig note 12.

Egenkapitalprosenten var 22,69 % ved utgangen av 2014. Totalt sett er Lofoten Sparebanks soliditet god. Kjernekapitalen utgjør 100 % av den totale ansvarlige kapital, jfr. note 12. Bankens kjernekapital utgjør 11,5 % av netto forvaltningskapital, mot 12,3 % ved utgangen av 2014. Endringen i årsoppgjørskravet fra 1.1.2015 for regnskapsføring av ytelsesbaserte pensjonsordninger har medført at egenkapitalen pr 1.1.2015 er omarbeidet.

Effekten av endringen på egenkapitalen er vist i note 12.

**TAKK TIL ANSATTE OG
TILLITSVALGTE**

Endringer i finanssektoren er fortsatt stor med tanke på den tekniske (digitalisering) utviklingen, der særlig teknologien på utførelse av mange tjenester blir foretatt via nettbank, telebank eller mobilbank, for å nevne noen områder. Dette medfører stadig endring i arbeidsprosedyrer for den enkelte ansatte. Dette gjelder også for ledelsen og tillitsvalgte.

Eika-skolen er Eika-bankenes egen skole, og skal være bankens viktigste samarbeidspartner og leverandør innen kompetanseutvikling. Målet er å bidra til at banken kan utvikle, kvalitetssikre og vedlikeholde kompetansen hos sine medarbeidere, slik at en står best mulig rustet til å møte økt krav til kompetanse fra kunder og myndigheter.

Styret takker de ansatte for godt samarbeid i det året vi nå har lagt bak oss og for fortsatt stor vilje til omstilling i en hektisk hverdag. Styret vil også takke de tillitsvalgte for godt og tillitsvekkende arbeid gjennom året.

I denne sammenheng vil styret benytte anledningen til også å takke våre kunder for tilliten og samarbeidet i 2015.

UTSIKTENE FREMOVER

Bankens strategiske satsingsområder er lønnsomhet, kvalitet og service, vekst, kompetanse samt ivaretagelse av bankens viktige samfunnsrolle.

Banken har i sine planer for 2016 lagt til grunn ytterligere en rentereduksjon fra Norges Bank. Banken vil også i 2016 jobbe for å være en aktiv partner for utviklingen i sine markedsområder og er tilfredsstillende rustet til å utvikle sin posisjon i sitt nedslagsfelt.

Norsk økonomi bremser betydelig opp som følge av lav oljepris og lavere oljeinvesteringer. Så langt viser imidlertid vår regionale økonomi mindre tegn til svekkelse. En viktig årsak til dette er lavere avhengighet av olje- og gasssektoren enn landet samlet. Samtidig styrker en svakere kronkurs eksportnæringene. Noe som blant gir gode håp for fiskerinæringen. Videre er det høye anleggsvesteringer i regionen.

Selv om de makroøkonomiske utsiktene for vår region fortsatt fremstår som bedre enn for landet for øvrig, er banken likevel forberedt på at oppbremsingen i norsk økonomi i større grad vil kunne slå inn i vårt virkeområde. Dette blant annet ved at husholdningene blir mer forsiktige samt dempet innenlands etterspørsel. Styret vurderer samlet sett fortsatt utsiktene for regionens økonomi som tilfredsstillende.

Både i Norge og internasjonalt er myndighetene opptatt av at banksektoren skal ha en sunn utvik-

ling og bidra til finansiell stabilitet. Virkemidlene er økte krav til kapitaldekning og likviditetsreserver. Kravene vil redusere bankenes evne til vekst og fremtvinge betydelige endringer i banksektoren. I denne situasjonen er Lofoten Sparebanks gode kapitaldekning et fortrinn.

For 2016 legger banken til grunn en fortsatt høy låneetterspørsel. Samlet for året budsjetteres det med et resultat om lag på samme nivå som 2015. Tapsnivået forventes fortsatt å være lavt. Styret har også forventninger til hvordan åpning av avdelingskontor på Leknes blir mottatt og benyttet.

RISIKOSTYRING

Finansiell virksomhet innebærer et behov for styring og forvaltning av risiko. Styret legger vekt på god risikostyring som strategisk virkemiddel for å øke verdiskapingen, og har ansvaret for å overvåke bankens risikoeksponering.

Styret har som målsetting at bankens risikovilje ikke skal være høyere enn moderat for de fleste type risiko. Markedsmessige ønsker/strategi skal nøye balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar.

Styret har årlig revidering av rammeverk for overordnet styring og kontroll og risiko. Utviklingen i sentrale kvalitets- og risikoindikatorer følges opp og rapporteres til styret.

I det følgende gis en gjennomgang av styrets håndtering av:

- Likviditetsrisiko
- Kredittisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig.

Bankens innskudd fra kunder har for det meste kort eller ingen oppsigelse. Innskudd fra kunder er bankens viktigste innskuddskilde. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskytere, og banken er solid. Styret vurderer det dermed som lite sannsynlig at relativt store- og mange kundeinnskudd skal bli tatt ut raskt. Banken forutsetter dermed de fleste type kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Banken har også inngått trekkretthetsavtale med en større bank. Bankens nåværende eksterne funding har forfallstidspunktene fordelt ut over i perioden 2016-2018.

Banken har lån i Kredittforeningen for Sparebanker som forfaller i 2016, 2017 og 2018. Obligasjonslån med forfall i 2016. I tillegg har Lofoten

Sparebank noen innlån fra andre banker. Forfallstidspunktene på disse lånene er fordelt ut over i 2016.

Et sentralt mål er også utviklingen i banken sin netto utlåns-/innskuddssituasjon som gir gode indikasjoner på bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. I den grad banken må kjøpe inn penger, blir det lagt vekt på å ha god spredning på forfallstidspunktene.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året på 89,8 %.

I henhold til strategidokumentet er målsettingen å holde en innskuddsdekning på 75 % av utlånsporteføljen. Bankens målsetting på 75 % har vært overholdt gjennom hele 2015.

Lofoten Sparebanks likviditetsrisiko er fastsatt i bankens likviditetspolicy til lav/moderat.

I løpet av 2015 ble det bli nye krav til likviditetsreserve. De nye reglene har krav om at LCR må være minimum 70 % 31.12.15, minimum 80 % 31.12.16 og minimum 100 % 31.12.2017. Likviditetsområdet vil være prioritert område også i 2015, med stresstester, rapportering og oppfølging.

Bankens likviditet etter de nye reglene vil bli betegnet LCR (Liquidity Coverage Requirement) og NSFR (Net Stable Funding requirement). NSFR er betegnelsen for bankens langsiktige/stabile funding, mens LCR er den lovpålagte minimumsstørrelsen for likviditetsreserver. LCR regnes ut med bakgrunn i bankens likviditetsflyt (inn/utbetalinger) de nærmeste 30 dager, og var pr. 31.12.15 på 85 %.

KREDITTRISIKO

Risikoen for at kunder ikke kan oppfylle sine forpliktelser, f.eks. tilbakebetaling av lån på grunn av manglende betalingsevne og/eller vilje, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig for å påføre banken tap. Næringslivsengasjementene blir risikovurdert ved økning/endring av engasjementet eller når årsregnskap/perioderegnskap mottas.

Rutinene for innvilgelse og diskontering/utbetaling av lån er etter styrets vurdering tilfredsstillende. Kreditttrisikoen vurderes av styret til å være under forsvarlig kontroll.

Tapsrisikoen anser styret fortsatt til å ligge mellom 0,15 - 0,35 % av brutto utlån i de nærmeste årene og anses som en for Lofoten Sparebank normalsituasjon. Brutto bokførte tap utgjør 0,08 % av brutto utlån og garantier. Netto tap utgjør + 0,045 millioner kroner pr. 31.12.15.

Bankens kredittisiko vurderes å være lav.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko defineres som risiko for

STYRETS BERETNING

tap av verdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Styret har vedtatt en markedspolicy som setter nærmere ramme for bankens eksponering på området. Måltallene rapporteres minimum hvert kv. til styret.

Banken skal ha en moderat eksponering mot markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Bankens operasjonelle risiko er knyttet

til tapsmuligheter som følge av svikt i bankens daglige drift, herunder kompetansesvikt eller menneskelig feil, svikt i data og telekommunikasjon, systemer og rutiner. Driftssituasjonen har vært rimelig stabil i løpet av 2015, dog fortsatt med noe driftsforstyrrelser til tider. Fortsatt går det med en del ressurser for å tilpasse seg nye lover, regler og forskrifter, som for øvrig er en kontinuerlig prosess.

Styrets oppfatning er at bankens operasjonelle risiko er på et akseptabelt og forsvarlig nivå.

RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i det norske penge- og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstida for bankens aktiva- og passivside (i og utenfor balansen) ikke er sammenfallende. Lofoten Sparebank har ikke i vesentlig grad inngått fastrente avtaler på utlån og innskudd som innebærer nevneverdig renterisiko. Bankens renterisiko vurderes som lav.

Bøstad, 21. desember 2015 / 10. februar 2016

 Synnøve Straumbø Leder	 Johan Roger Pedersen Nestleder	 Kjell Mekiasen
 Harald Sivertsen	 Ronny Liland	 Werner Martinsen Banksjef

6

Lofotfisket vinteren 2015 var blant de beste på mange år. Et godt Lofotfiske er med på å gi optimisme i andre næringer som for eksempel i varehandelen.

		2015 (1000 kr)		2014 (1000 kr)	
Renteinntekter og lign. inntekter					
av utlån til og fordr. på kredittinstitusjoner		775		1.055	
av utlån til og fordringer på kunder		36.049		37.717	
av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		1.4.31		1.251	
Andre renteinntekter		0	38.255	0	40.023
Rentekostnader og lignende kostnader					
på gjeld til kredittinstitusjoner		1.975		2.635	
på innskudd fra og gjeld til kunder		11.702		13.229	
på utstedte verdipapirer		508		701	
Andre rentekostnader	Note 11	460	14.645	426	16.991
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter			23.610		23.032
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning					
Innt. på aksjer og grunnfondsbevis		951	951	723	723
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester					
Garantiprovisjon		557		377	
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	Note 10	4.741	5.298	4.115	4.492
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester					
Garantiprovisjon		0		0	
Andre gebyrer og provisjonskostnader		1.057	1.057	1.051	1.051
Netto gevinst/tap av valuta og verdipapirer					
Netto verdiendring og gevinst på sertifikater, obligasjoner og andre verdipapir		- 783		352	
Tap/Gevinst på valuta		83	- 700	51	403
Andre driftsinntekter					
Inntekter av fast eiendom		0		10	
Andre driftsinntekter		0	0	431	441
Lønn og generelle adm.kostnader					
Lønn	Note 3	5.117		4.696	
Pensjoner	Note 3/8	- 62		277	
Sosiale kostnader	Note 3	497		514	
Administrasjonskostnader		6.795	12.347	5.834	11.321
Avskrivinger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler					
Ordinære avskrivinger	Note 6	435	435	345	345
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eiendommer		174		179	
Andre driftskostnader		2.121	2.295	1.574	1.753
Tap på utlån, garantier mv.					
Tap på utlån	Note 2	333		442	
Tap på garantier	Note 2	- 378	- 45	- 550	- 108
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler					
Nedskrivning		0		0	
Tap / Gevinst		- 3	- 3	1.953	1.953
Skatt på ordinært resultat	Note 7	4.021	4.021	4.162	4.162
Resultat av ordinær drift etter skatt			9 046		12.520
Overføringer og disponeringer					
Disponering					
Gaver og/eller overført gavefond		400		800	
Overført til sparebankens fond		8.646	9.046	11.720	12.520

BALANSE
per 31.12.2015

8

		2015 (1000 kr)		2014 (1000 kr)	
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker		53.020	53.020	62.345	62.345
Utlån til og fordringer på kredittinst.					
Uten avtalt løpetid eller oppsigelse		1.775		7.240	
Med avtalt løpetid		1.860	3.635	2.040	9.280
Utlån til og fordringer på kunder					
Kasse-/drifts- og brukskreditter	Note 2	12.513		12.189	
Byggelån	Note 2	16.729		14.827	
Nedbetalingslån	Note 2	823.588	852.830	716.888	743.904
Individuelle tapsnedskrivinger	Note 2	2.006		2.135	
Gruppenedskrivinger	Note 2	8.549	842.275	8.095	733.674
Overtatte eiendeler	Note 14	1.400	1.400	1.400	1.400
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer					
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	Note 5	19.126		19.266	
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	Note 5	52.745	71.871	26.661	45.927
Aksjer					
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	Note 4	7.601		5.834	
Eierinteresser i konsernselskap		676	8.277	676	6.510
Utsatt skattefordel	Note 7	256	256	541	541
Varige driftsmidler					
Maskiner, inventar	Note 6	2.155		316	
Bygninger og andre faste eiendommer	Note 6	5.073	7.228	364	680
Andre eiendeler		62	62	188	188
Forskuddsbetalinger og andre opptjente inntekter					
Opptjente ikke mottatte inntekter		1.518		1.728	
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	Note 8	0		0	
Andre forskuddsbetalte ikke påløpne kostnader		362	1.880	346	2.074
Sum eiendeler			989.904		862.619
Gjeld og egenkapital					
Gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		10.222		160	
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		80.000	90.222	104.000	104.160
Innskudd fra og gjeld til kunder					
Uten avtalt løpetid		694.015		392.223	
Med avtalt løpetid	Note 2	62.583	756.598	231.175	623.398
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					
Obligasjonsgjeld		20.000	20.000	20.000	20.000
Annen gjeld					
Betalbar skatt	Note 7	3.735		3.986	
Annen gjeld		4.287	7.992	2.716	6.702
Påløpne kostn. og mottatt ikke opptjente inntekter		1.369	1.369	2.257	2.257
Pensjonsforpliktelser		0	0	647	647
Avsetn. for påløpte kost. og forpliktelser					
Utsatt skatt	Note 7	0		0	
Gruppenedskrivning garanti		0	0	378	378
SUM GJELD			876.181		757.542
EGENKAPITAL					
Opptjent egenkapital					
Sparebankens fond	Note 12	113.373		104.727	
Gavefond		200		200	
Andre fond		150	113.723	150	105.077
SUM EGENKAPITAL			113.723		105.077
SUM GJELD OG EGENKAPITAL			989.904		862.619
POSTER UTENOM BALANSEN					
Portefølje i Eika Boligkreditt			52.656		36.466
Garantier kunder	Note 2/9	21.713		12.240	
Garantiansvar Eika Boligkreditt		9.168	30.881	6.211	18.451

Note 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for banker. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Virkelig verdi

For aksjer under omløpsmidler som omsettes på Oslo Børs er børskursen pr 31.12.15 lagt til grunn som virkelig verdi. For aksjer som ikke omsettes på børs er sist kjente salgspris eller ligningsmessig formuesverdi lagt til grunn som virkelig verdi.

Ettersom ligningsmessig formue er basert på skattemessige verdier, vil det være en viss usikkerhet i aksjenes verdifastsettelse.

Sikringsvurderinger/ porteføljevurderinger

Banken har ingen sikringsforretninger eller porteføljevurderinger.

Finansielle derivater

Banken har ingen finansielle derivater.

Verdsettelse av utlån og behandling av renter på tapsutsatte engasjement PRINSIPP FOR VERDISETTELSE AV ENGASJEMENT

Utlån og garantier bokføres til nominell verdi redusert med foretatte tapsnedskrivninger. Tapsnedskrivninger blir gjennomført når det må påregnes at låntaker/debitor ikke vil være i stand til å innfri sine forpliktelser og det heller ikke kan forventes at pant/sikkerheten vil dekke lånet ved en eventuell realisasjon. Ved vurdering legges det også vekt på kundens betalingsvilje og evne.

Ved utgangen av 2015 er alle næringslivsengasjementene i misligholdsgruppen vurdert løpende gjennom året.

Næringslivsengasjementene blir risikovurdert ved økning/endring av engasjementet eller når årsregnskap/perioderegnskap mottas. I personkundeporteføljen er misligholdte lån risikoklassifisert. Engasjementene blir risikovurdert ved økning/endring av engasjementet.

TAPSUTSATTE ENGASJEMENT OG MISLIGHOLD

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrett på kreditter ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at kreditten ble

overtrukket.

Alle misligholdte engasjement blir vurdert individuelt. Et engasjement anses å være tapsutsatt når det foreligger objektive bevis for at en eller flere tapshendelser har funnet sted.

DEFINISJONER

Konstaterte tap:

Konstatert tap på et engasjement foreligger ved konkurs, tvangs salg, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på engasjementet eller deler av dette.

Individuell nedskrivning:

Tapsutsatte lån vurderes fortløpende med hensyn til behov for individuell nedskrivning.

I vurderingen tas det hensyn til kundens betalingsvilje og evne. Sikkerheten/pantets verdi blir tatt hensyn til ved individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning på utlån registreres som reduksjon på brutto utlån.

Gruppenedskrivninger

For den delen av porteføljen som ikke omfattes av individuelle nedskrivninger, og hvor det på balansedagen foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall blir det foretatt gruppenedskrivning. Ved vurdering av objektive bevis for grupper av engasjement hensyntas momenter som har ført til svekket kredittkvalitet supplert med erfaringsbasert skjønn knyttet til situasjonen i den enkelte næring/bransje. Gruppenedskrivning registreres som reduksjon i brutto utlån.

Prinsipp for resultatføring av renteinntekter.

Renteinntekter resultatføres i den perioden de er opptjent bortsett fra opptjente renter på nullstilte lån som resultatføres når de betales.

Gebyrer og provisjoner

Gebyrer og provisjoner tas inn i resultatregnskapet ved låneetablering. Disse overstiger ikke det maksimalbeløp som Finanstilsynet har fastsatt.

Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Bankens anleggsobligasjoner og sertifikater bokføres til anskaffelseskost. Over- og underkurs periodiseres mot rentekonto frem til forfallstidspunkt. Porteføljen med omløpsobligasjoner reguleres fortløpende ved kursendringer.

Aksjer og andre verdipapirer

Ved utgangen av året er ingen aksjeposter vurdert og bokført som handelsportefølje. Jfr. note 4. Andre aksjer og verdipapirer bokføres til anskaffelseskost som anleggsmidler. Nedskrivning av anleggsmidler vurderes fortløpende.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Med unntak av innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner, utlån til kunder og innskudd i Kredittinstitusjoner, aksjer og obligasjoner, har banken ingen finansielle instrumenter.

Utenlandsk valuta - Valutarisiko

Lofoten Sparebank har ingen finansielle instrumenter i valuta. Banken er valutabank og det er banken selv som eier valutabeholdningen i kassa. Per 31.12.15 var kassabeholdningen omregnet i norske kroner på kr. 108.165,21. Bankens valutarisiko anses som ubetydelig.

Leasingavtaler

Banken har ikke inngått leasingavtaler.

Factoringavtaler

Banken har ikke inngått factoringavtaler.

Pensjonsforpliktelser

Fra 1.1.2015 har banken anvendt IAS 19, og dermed endret regnskapsprinsipp for beregning av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Banken har tidligere benyttet korridor-metoden for regnskapsføring av estimatavik (NRS 6). Estimatavik korrigeret for utsatt skatt er ført direkte mot egenkapitalen. Se note 12.

Balanse pr. 31.12.14 er omarbeidet for sammenlignbare tall.

NOTE 2
UTLÅN

(Beløp i hele kr. 1.000)

	31.12.15	31.12.14
Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.135	2.643
- Periodens konstaterede tap hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	77	524
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	48	
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	43
- Tilbakeføring av indiv. nedskrivninger i perioden	100	27
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12.	2.006	2.135
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	- 129	- 509
+ periodens endring i gruppenedskrivninger	454	350
+ periodens konstaterede tap som det tidligere år er foretatt individuell nedskrivning for	77	524
+ periodens konstaterede tap som det tidligere år ikke er foretatt individuell nedskrivning for	267	114
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterede tap på lån	336	37
Periodens tapskostnader lån	333	442
- periodens endring i gruppenedskrivninger garantier	378	0
Periodens tapskostnader garantier	0	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterede tap på garantier	0	550
Periodens resultatførte tapskostnader	- 45	- 108
Gruppenedskrivninger lån pr. 01.01.	8.095	7.745
+ endringer i periodens gruppenedskrivning lån	454	350
Gruppenedskrivning lån pr. 31.12.	8.549	8.095
Gruppenedskrivninger garantier pr. 01.01.	378	378
+ periodens gruppenedskrivninger garantier	- 378	0
Gruppenedskrivning garantier pr. 31.12.	0	378

Fra og med 2015 inngår gruppevis nedskrivninger på utlån og garantier i samme linje.

Bankens utlån og garantier er inndelt i følgende risikogrupper: 1 - 12.

I løpet av 2015 er RKL (risikoklassifiseringen) prinsippet endret. Risikoklassene er inndelt fra 1 til 12, der 1 er beste klasse.

Risikoklassifiseringen differensierer kunden på kundens gjeldsbetalings-evne, finansiell styrke og sikkerhetens omsetningsverdi.

Risikoklasser	Brto. Utlån			Garantier		
	2015	Endr. %	2014	2015	Endr.%	2014
1 - 3	571.747	- 2,11	584.065	9.618	- 25,71	12.947
4 - 7	190.177	84,28	103.202	17.528	282,29	4.585
8 - 11	83.467	47,48	56.594	3.705	352,38	819
12	7.438	17197,67	43	30	- 70,00	100
Sum	852.829	14,64	743.904	30.881	67,37	18.451

Risikoklasser	Potensiell eksponering v/trekkfasiliteter		Individuelle nedskrivninger utlån + garantier		Gruppenedskrivninger utlån + garantier	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
1 - 3	11.127	20.336	0	0	1.504	1.965
4 - 7	17.938	3.095	0	0	4.779	2.757
8 - 11	1.061	540	0	0	2.266	3.751
12	300	0	2.006	2.135	0	0
Sum	30.426	23.971	2.006	2.135	8.549	8.473

Banken vektlegger risiko ved prising av sine utlån. Det er av den grunn normalt en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising på lån. Lån med lavest rente har også normalt tilsvarende lav risiko. Ved prising av lån til boligformål vil de som ligger innenfor 60% av takst/omsetningsverdi normalt ha lavere rente enn de som ligger utenfor 60% takst/omsetningsverdi.

Størst prosentvise endring er i risikoklassen (utlån) 4 - 7 hvor det er en økning med 84,28 %. På grunn av endringer i risikoklassifiseringen er det ikke formålstjenelig å sammenligne årets risikoklasser mot fjoråret. I risikoklasse 12 ligger engasjementer med individuell nedskrivning.

Størst prosentvise endring i garantier er i risikoklasse 8 - 11 som har en økning på 352,38 %.

Risikoklassifiseringen er også endret for garantier.

Per 31.12.15 utgjør gruppenedskrivninger på utlån/garantier 0,97 % av brutto utlån og garantier.

Sammenlignbare tall for fjoråret er 1,11 %.

Individuell nedskrivning

Tapsutsatte lån vurderes fortløpende med hensyn til behov for individuell nedskrivning.

I vurderingen tas det hensyn til kundens betalingsvilje og evne. Sikkerheten/pantets verdi blir tatt hensyn til ved individuell nedskrivning. Individuell nedskrivning på utlån registreres som reduksjon på brutto utlån.

Gruppenedskrivninger

For den delen av porteføljen som ikke omfattes av individuelle nedskrivninger, og hvor det på balanse-dagen foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall blir det foretatt gruppenedskrivning. Ved vurdering av objektive bevis for grupper av engasjement hensyntas momenter som har ført til svekket kredittkvalitet supplert med erfaringsbasert skjønn knyttet til situasjonen i den enkelte næring/bransje. Gruppenedskrivning registreres som reduksjon i brutto utlån. Renteinntektene forventes å være betydelig høyere enn tapene i alle risikoklasser.

<i>Misligholdte lån</i>	2015	2014	2013	2012	2011
Personmarkedet:					
Brutto misligholdte lån	6.302	3.958	9.615	1.719	2.180
Individuelle nedskrivninger	17	85	43	75	450
Netto misligholdte personmarkedslån	6.285	3.873	9.572	1.494	1.730
Avsetning i prosent	0,27%	2,15%	0,45%	4,36%	20,64%
Næringsliv:					
Brutto misligholdte lån	3.610	4.569	5.233	1.613	0
Individuelle nedskrivninger	0	0	750	600	0
Netto misligholdte næringslivslån	3.610	4.569	4.483	1.163	0
Avsetning i prosent	0,00%	0,00%	14,33%	37,20%	0,00%
Totalt brutto misligholdte lån	9.912	8.527	14.848	3.332	2.180
Totalt individuelle nedskrivninger	17	85	843	675	450
Netto misligholdte lån	9.895	8.442	14.005	2.657	1.730
Totale nedskrivninger i prosent	0,17%	1,00%	5,68%	20,26%	20,64%
I tillegg er det foretatt individuell nedskrivning på ikke misligholdte lån med:	1.989	2.050	1.850	1.200	1.200

<i>Øvrige tapsutsatte lån</i>	2015	2014	2013	2012	2011
Personmarkedet:					
Brutto øvrige tapsutsatte lån	0	0	0	0	0
Individuelle nedskrivninger	0	0	0	0	0
Netto øvrige tapsutsatte lån	0	0	0	0	0
Næringsliv:					
Brutto øvrige tapsutsatte lån	7.451	7.947	8.282	7.591	7.807
Individuelle nedskrivninger	1.989	2.050	1.850	1.200	1.200
Netto øvrige tapsutsatte lån	5.462	5.897	6.432	6.391	6.607
Totalt brutto øvrige tapsutsatte lån	7.451	7.947	8.282	7.591	7.807
Totalt individuelle nedskrivninger	1.989	2.050	1.850	1.200	1.200
Netto øvrige tapsutsatte lån	5.462	5.897	6.432	6.391	6.607
Nullforrentede lån	2015	2014	2013	2012	2011
Nullstilte lån:					
Personmarkedslån	15	17	18	19	0
Næringslivslån	789	789	1.194	1.476	0
Påløpte, ikke inntektsførte renter	2015	2014	2013	2012	2011
Påløpt, ikke inntektsførte renter på balanseført utlån pr. 1.1.	155	145	2	0	0
- periodens inntektsføring av tidligere perioders renter på utlån	0	41	0	0	0
- Påløpte, ikke inntektsførte renter på utlån som har gått ut av balansen	0	23	0	0	0
+ Periodens påløpte, ikke inntektsførte renter på utlån som er identifisert som tapsutsatt	88	74	143	2	0
= Påløpte, ikke inntektsførte renter på balanseført utlån pr. 31.12.	243	155	145	2	0

Inntektsførte renter på lån med tapsnedskrivning beløper seg til kr. 329 tusen.

	Brutto utlån			Garantier		Pot.eks.v.trekk		Misl. engasjem.	
	2015	2014	End %	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Personkunder	627.975	532.931	17,83	9.168	6.211	9.285	5.127	6.302	3.957
Primærnæring	86.304	89.736	- 3,82	0	0	2.447	2.813	1.019	3.515
Bygg, anlegg, transp. og tjenestey.	52.787	55.099	- 4,20	12.221	7.849	4.627	8.930	0	0
Vareh., finans og forr.tj.y	85.763	66.138	29,67	9.492	4.390	14.068	7.100	2.591	1.055
Sum	852.829	743.904	14,64	30.881	18.450	30.427	23.970	9.912	8.827

	Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivninger utlån + garanti		Gruppenedskrivninger utlån + garanti	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Personkunder	0	0	17	85	3.964	3.375
Primærnæring	7.451	7.847	1.989	1.950	1.756	3.467
Bygg, anlegg, transp. og tjenestey.	0	0	0	0	1.074	1.150
Vareh., finans og forr.tj.y	0	100	0	100	1.745	481
Sum	7.451	7.947	2.006	2.135	8.549	8.473

Nedskrivning på grupper

Historisk viser de 10-15 siste årene at tapene generelt i bankene er på ulike sektorer i næringslivet, dette gjelder også Lofoten Sparebank.

Det er alltid vanskelig å spå om utviklingen innenfor de ulike sektorer og i sær innenfor våre næringer som primær og bygg og anlegg. Vi vet at det har vært, er og vil bli, slik styret

vurderer det, usikkerhet med tanke på råstofftilgang, aktivitetsnivå som igjen vil føre til redusert inntjening og soliditet.

Geografisk fordeling	Utlån		Garanti		Potensiell eksponering v/trekkfasiliteter	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Fylke						
Nordland	817.850	713.095	30.881	18.363	30.321	23.931
Øvrige	34.979	30.809	0	88	106	40
Sum	852.829	743.904	30.881	18.451	30.427	23.971

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Likviditetsforhold - finansiering Poster fra balansen:	Inntil 1 mnd.	1 - 3 mndr.	3 mndr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Ingen løpetid	Sum
Kontanter og fordr. på sentralbanker			50.187			2.833	53.020
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			1.775	1.860			3.635
Utlån til og fordringer på kunder		852.830					852.830
Obligasjoner og sertifikater		53.744		8.485	9.642		71.871
Overtatte eiendeler						1.400	1.400
Øvrige eiendelsposter						17.703	17.703
Tapsavsetninger						- 10.555	- 10.555
Sum eiendelsposter		906.574	51.962	10.345	9.642	11.381	989.904

Gjeld til kredittinstitusjoner		28.000	7.000	55.000		222	90.222
Innskudd fra og gjeld til kunder		756.598					756.598
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer		20.000					20.000
Øvrig gjeld						9.361	9.361
Egenkapital						113.723	113.723
Sum gjeld og egenkapital		804.598	7.000	55.000		123.306	989.904

Gjennomsnittlig rente på innskudd fra og gjeld til kunder er 1,7 %. Renten er regnet ut på grunnlag gjennomsnittlig innskudd ved årets begynnelse og slutt.

Gjennomsnittlig rente på gjeld til kredittinstitusjoner er 2,03 %. Renten er regnet ut på grunnlag

gjennomsnittlig gjeld ultimo hver måned i løpet av året. Renten endres for øvrig etter finansavtaleloven.

Hvis renten skulle endre seg med 1 %, opp eller ned, vil det få minimal betydning for Lofoten Sparebank da banken ikke har fastrenteinnskudd/-

utlån av betydning.

Det er ikke skilt mellom virkelig verdi og pålydende verdi for lån. Lofoten Sparebank er ikke IFRS bank og har per i dag ikke verktøy for datauttrekk av virkelig verdi på lån.

RESTLØPETIDEN

(Beløp i hele kr. 1.000)

Innskudd i og utlån til andre finansinstitusjoner:

	2015	2014
Inntil 3 mnd	51.962	68.680
3 mnd - 1 år	0	180
1 år - 5 år	1.860	1.860

Utlån til kunder:

	2015	2014
Inntil 3 mndr.	44.212	40.060
3 mndr. til 1 år	45.187	40.178
Fra 1 år til 5 år	220.076	201.853
Over 5 år	543.323	461.813

Det meste av de totale innskudd fra kunder på kr. 756,6 mill. kan i prinsippet heves innenfor 1 til 30 dager. Herav står kr. 86,1 mill. med oppsigelse på 3 mnd. Hvis ikke annet er avtalt gjelder endring av rentene, det være seg utlån eller innskudd, i henhold til Finansavtaleloven.

LIKVIDITETSRIKISO

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Bankens innskudd fra kunder har for det meste kort eller ingen oppsigelse. Innskudd fra kunder er bankens viktigste innskuddskilde. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskytere, og banken er so-

lid. Styret vurderer det dermed som lite sannsynlig at relativt store- og mange kundeinnskudd skal bli tatt ut raskt. Banken forutsetter dermed de fleste type kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Banken har også inngått trekkrettighetsavtale med en større bank. Bankens nåværende eksterne funding har forfallstidspunktene fordelt ut over i perioden 2016-2018.

Banken har lån i Kredittforeningen for Sparebanker som forfaller i 2016, 2017 og 2018. Obligasjonslån med forfall i 2016. I tillegg har Lofoten Sparebank noen innlån fra andre banker. Forfallstidspunktene på disse lånene er fordelt ut over i 2016.

Et sentralt mål er også utviklingen i banken sin netto utlåns-/innskuddssituasjon som gir gode indikasjoner på bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. I den grad banken må kjøpe inn penger, blir det lagt vekt på å ha god spredning på forfallstidspunktene.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året på 88,7 %.

I henhold til strategidokumentet er målsettingen å holde en innskuddsdekning på 75 % av utlånsporteføljen. Bankens målsetting på 75 % har vært overholdt gjennom hele 2015. Lofoten Sparebanks likviditetsrisiko er fastsatt i bankens likviditetspolicy til lav/moderat.

I løpet av 2015 ble det bli nye krav til likviditetsreserve. De nye reglene har krav om at LCR må være minimum 70 % 31.12.15, minimum 80 % 31.12.16 og minimum 100 % 31.12.2017. Likviditetsområdet vil være prioritert område også i 2015, med stresstester, rapportering og oppfølging.

Bankens likviditet etter de nye reglene vil bli betegnet LCR (Liquidity Coverage Requirement) og NSFR (Net Stable Funding requirement). NSFR er betegnelsen for bankens

langsiktige/stabile funding, mens LCR er den lovpålagte minimumstørrelsen for likviditetsreserver. LCR regnes ut med bakgrunn i bankens likviditetsflyt (inn/utbetalinger) de nærmeste 30 dager, og var pr. 31.12.15 på 85 %.

RENTERISIKO

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i det norske penge- og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstida for bankens aktiva- og passiva side (i og utenfor balansen) ikke er sammenfallende. Lofoten Sparebank har ikke i vesentlig grad inngått fastrenteavtaler på utlån og innskudd som innebærer nevneverdig renterisiko. Bankens renterisiko vurderes som moderat.

VALUTARISIKO

Lofoten Sparebank har ingen finansielle instrumenter i valuta. Banken er valutabank og det er banken selv som eier valutabeholdningen i kassa. Per 31.12.15 var kassabeholdningen omregnet i norske kroner på kr. 108.165,21. Bankens valutarisiko anses som ubetydelig.

KREDITTRISIKO

Risikoen for at kunder ikke kan oppfylle sine forpliktelser, f.eks. tilbakebetaling av lån på grunn av manglende betalingsevne og/eller vilje, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig for å påføre banken tap. Rutinene for innvilgelse og diskontering/utbetaling av lån er etter styrets vurdering tilfredsstillende. Kredittrisikoen vurderes av styret til å være under forsvarlig kontroll.

Tapsrisikoen anser styret til å ligge mellom 0,15 - 0,35% av brutto utlån i de nærmeste årene og anses som en for Lofoten Sparebank normalsituasjon. Brutto bokførte tap utgjør 0,08% av brutto utlån og garantier. Netto tap er 0,045 millioner kroner.

Bankens kredittrisiko vurderes å være lav.

Ansvarlig lånekapital i andre selskaper	2015	2014
Ansvarlig lånekapital til kredittinstitusjoner bokført under utlån til kredittinstitusjoner	1.860	2.040
Ansvarlig lånekapital til datterselskap bokført under utlån til kunder	500	500
Sum ansvarlig lånekapital	2.360	2.540

NOTE 3**GODTGJØRELSE OG LÅN TIL TJENESTE- OG TILLITSMENN/KVINNER**

(Beløp i hele kr. 1.000)

Lån til forstanderskapets medlemmer	8.643
Lån til kontrollkomiteens medlemmer	1.205
Lån til styret	363
– herav lån til styreleder	0
– herav lån til styremedlem	363
Lån til ansatte	10.339
– herav lån til banksjef	0
– herav lån til nestleder	3.596
Sum	20.550

Ingen tillitsvalgte har bedre rentebetingelser enn markedsrenten. Ansatte har noe bedre rentebetingelser enn bankens beste rente til kunder. Sikkerheten anses som tilfredsstillende. Lån til ansatte og tillitsvalgte god-

kjennes i h.h til lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-15. I 2015 var det gjennomsnittlig 10 ansatte i banken, noe som utgjorde knappe 10 årsverk. Antall årsverk er øket i forhold til år 2014.

	2015	2014
Lønn til ansatte	4.749	4.335
– herav til banksjef	870	826
– herav til nestleder	577	566
Andre ytelser	161	113
– herav til banksjef	17	20
– herav til nestleder	4	2
Honorar tillitsvalgte	207	248
– herav til styret	167	189
– herav til forstanderskap	35	31
– herav til kontrollkomité	5	28
Sum	5.117	4.696
Betalt pensjonspremie ansatte	585	771
– herav til banksjef	273	297
– herav til nestleder	41	55
Sum	585	771
Arbeidsgiveravgift	357	315
Andre sosiale kostnader	140	199
Sum	497	514

Årets resultatførte pensjonskostnader er - 62, dette skyldes opphør av den ytelsesbaserte ordningen fra 31.12.15. Ingen ansatte eller tillitsvalgte har særskilte vederlag ved

opphør eller endring av ansettelsesforhold eller verv, og det foreligger heller ingen avtaler om bonuser, overskuddsdelinger, opsjoner eller lignende. Styret har inngått pen-

sjonsavtale med banksjefen fra og med fylte 64 år. Avtalen opphører 1.2.2020

Revisors godtgjørelse er kostnadsført med kr.176.437,- inkl. mva. Beløpet fordeler seg med kr.125.875,- til revisjon og kr. 50.562,50 til konsulentarbeid.

Leder av styret, forstanderskapet og valgkomiteen har en årlig fast godtgjørelse på h.h. kr. 30.000,- 7.000,- og 1.500,- + godtgjørelse per møte. Nestleder av styret og forstanderskap har en fast årlig godtgjørelse på h.h. kr. 16.000,- og kr. 3.000,- + godtgjørelse per møte. Øvrige styre-medlemmer har en fast årlig godtgjørelse på kr. 12.000,- + godtgjørelse per møte. Fast møtende vara til styret har en fast årlig godtgjørelse på kr. 10.000,- + godtgjørelse per møte. Kontrollkomiteens leder i h.h. til regning. I tillegg har medlemmer/tillitsvalgte en godtgjørelse/honorar pr. møte på kr. 950,-.

NOTE 4 OPPLYSNINGER OM AKSJER OG GRUNNFONDSBEVIS

(Beløp i hele kr.)

Selskapets navn	Org.nr.	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Markedsverdi
AKSJER (anlegg ikke børsnotert)					
SPAMA AS	916148690	50	5.000	5.000	52.080
SDC	16988138	410	169.844	169.844	169.843
Eiendomskreditt A/S	979391285	4.125	420.625	420.625	577.582
Eika Gruppen AS	979319568	73.665	2.610.031	2.610.031	5.238.849
Eika Boligkreditt	885621252	522.683	2.195.578	2.195.578	3.987.287
Lofoten Matpark AS	912835375	15	75.000	75.000	0
Storgata 9 As (datter)	911924986	650	676.000	676.000	650.000
Bankid Norge AS	913851080	30	47.478	47.478	55.903
Lionero AS	988893501	419.876	1.065.401	4.000	0
Avisa Lofoten AS	915966225	30	150.000	150.000	150.000
Andre		182	60.000	1.000	0
EGENKAPITALBEVIS (anlegg børsnotert)					
Sparebanken Nord-Norge	952706365	17.332	686.470	686.470	640.417
Hjelmeland Sparebank	937896581	4.667	513.370	513.370	644.046
Kvinesdal Sparebank	937894805	2.500	250.000	250.000	277.500
Høland og Setskog Sparebank	937885822	4.300	473.000	473.000	552.550
Sum anleggsmidler		1.050.515	9.397.797	8.277.396	12.996.057
AKSJER (omløp børsnotert)					
Sum omløpsmidler		0	0	0	0
Totalt		1.050.515	9.397.797	8.277.396	12.996.057

Av totalt bokført verdi på kr. 8.277.396 er 23,23 % børsnoterte papirer.

Grunnfondsbevis bokført som anleggsmidler har vært og er fremdeles en langsiktig investering som er bokført til kostpris. Endringen i anleggsbeholdningen av aksjer fremkommer slik:

Inng. balanse	Tilgang	Avgang	Reklassifisering	Verdijustering	Nedskrivning	Utg. balanse
6.510.394	1.777.116	10.113	0	0	0	8.277.397

Nedleggelse av gårdsbruk fortsetter, dog i et noe redusert tempo enn de 1 – 2 siste årene.

NOTE 5
OBLIGASJONSBEHOLDNINGEN ER SAMMENSATT SOM FØLGER:

(Beløp i hele kr.)

	Pålydende	Bokført verdi	Kostpris	Markedsverdi
Stats- og statsgaranterte obligasjoner	17.000.000	18.127.050	18.384.000	18.707.650
Obligasjoner med fortrinnsrett	52.000.000	51.744.734	52.373.450	51.744.734
Kommuner og finansforetak	2.000.000	1.999.330	1.999.330	1.954.071
Andre norske ihendehaverobligasjoner	0	0	0	0
Sum verdipapirer	71.000.000	71.871.114	72.756.780	72.406.455

Bokført verdi er kr. 535.341 lavere enn markedsverdi.

Anleggsobligasjonsbeholdningen holdes til forfall, og over-/underkurs ved anskaffelse fordeles over resterende løpetid frem til forfall. Inntekten/kostnaden resultatføres som en justering av obligasjonens løpende rente.

Omløpsobligasjonsbeholdningen verdireguleres ved kursendringer.

	Pålydende	Bokført verdi	Kostpris	Markedsverdi
Stats- og statsgaranterte obligasjoner børsnotert	17.000.000	18.127.050	18.384.000	18.707.650
Obligasjoner med fortrinnsrett børsnotert	52.000.000	51.744.734	52.373.450	51.744.734
Kommuner og fylker ikke børsnotert	1.000.000	999.330	999.330	999.483
Banker/finansinstitusjoner ikke børsnotert	1.000.000	1.000.000	1.000.000	954.588
Sum verdipapirer	71.000.000	71.871.114	72.756.780	72.406.455

Børsnotert	69.000.000	69.871.784	70.757.450	70.452.384
Ikke børsnotert	2.000.000	1.999.330	1.999.330	1.954.071

	Risikovekt i %	Bokført verdi
Stats- og statsgaranterte obligasjoner	0	18.127.050
Obligasjoner med fortrinnsrett OMF	10	51.744.734
Kommuner og finansforetak	20	1.999.330
Øvrige	100	0
Sum bokført verdi		71.871.114

Gjenværende løpetid på obligasjoner og sertifikater

Løpetid:	Uten løpetid	Under 1 mnd.	1 - 3 mndr.	3 - 12 mndr.	1 - 5 år	Over 5 år	Sum
	0	0	999.330	0	55.337.949	15.533.835	71.871.114

Gjennomsnittlig rente på verdipapirene er 2,43 %. Renten er regnet ut på gjennomsnittet av beholdningen ved årets begynnelse og årets slutt.

Det har ikke vært beholdningsendring i statasertifikater og obligasjoner i anleggsporteføljen i løpet av året.

Inng. balanse	Tilgang	Avgang	Reklassifisering	Per. overkurs	Per. underkurs	Kursregulering	Nedskrivning	Utg. balanse
1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	1.000.000

**NOTE 6
DRIFTSMIDLER OG BANKBYGNING**

(Beløp i hele kr.)

	Maskiner og inventar	Bygninger/Tomter	Påkost leide lokaler
Anskaffelseskost 01.01.15	1.634.617	3.789.934	0
Årets tilgang	2.044.813	0	4.937.500
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.15	3.679.430	3.789.934	4.937.500
Akkumulert avskr./nedskr. 01.01.15	1.318.258	3.426.034	123.400
Årets avskrivning	206.290	105.000	
Årets nedskrivning	0	0	0
Avgang akkumulert avskrivning	0	0	0
Akkumulert avskr./nedskr. 31.12.15	1.524.548	3.531.034	123.400
Bokført verdi 31.12.15	2.154.882	258.900	4.814.100

Økonomisk levetid for de forskjellige eiendeler er i hovedsak som følger:

Kontormaskiner 3 år

Andre maskiner, inventar ... 5 år

Bygninger 25 år

Påkost leide lokaler 10 år (Leiekontraktens avtaleperiode)

Avskrivningsplanen er ikke endret i forhold til tidligere år. Vedrørende utsatt skatt, se note 7.

FAST EIENDOM

Beliggenhet	Type bygg	Areal	Benyttet	Utleieareal
Gnr 92 bnr 20/21 Bøstad/Vestvågøy	Forretningsbygg	258 m ²	Banklokale	Nei

NOTE 7**SKATTER** (Beløp i hele kr.)

Spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig resultat før skattekostnad og skattepliktig inntekt

	2015	2014
Resultat før skattekostnad	13.066.154	16.680.967
Permanente forskjeller	- 1.609.614	- 2.577.697
Endring i midlertidige forskjeller	1.085.527	- 572.476
Skattepliktig inntekt	12.542.027	13.530.794
27% inntektsskatt	3.386.358	3.653.314
0,3% formueskatt	348.555	333.000
Sum betalbar skatt	3.734.913	3.986.314

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og beregning av utsatt skatt:

Midlertidige forskjeller knyttet til:	31.12.15	31.12.14	Endring
Driftsmidler	- 757.440	- 1.028.917	- 271.477
Gevinst og tapskonto	- 264.776	- 330.970	- 66.194
Pensjonsmidler	0	1.423.198	1.423.198
Sum midlertidige forskjeller	- 1.022.216	63.311	1.085.527
Grunnlag utsatt skatt	0	1.423.198	-1.423.198
Grunnlag utsatt skattefordel	- 1.022.216	- 1.359.887	337.671
Utsatt skatt	0	384.263	- 384.263
Endring utsatt skatt/skattefordel som følge av tilpassing til IAS19	0	- 559.063	559.063
Utsatt skattefordel	- 255.554	- 367.169	111.615
Nettoendring utsatt skatt	- 255.554	- 541.969	286.415

Spesifikasjon av skattekostnad i resultatregnskapet:

	2015	2014
Betalbar skatt	3.734.913	3.986.314
For lite avsatt skatt tidligere år	679	
For mye avsatt skatt tidligere år		15.625
Endring utsatt skatt	286.415	159.660
Skattekostnad	4.020.649	4.161.599

NOTE 8 PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Lofoten Sparebank er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning for sine ansatte etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Bankens pensjonsordning oppfyller lovens krav.

Lofoten Sparebank har en kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i livsforsikringselskap.

Lofoten Sparebank har også inngått medlemskap i Bankenes AFP-ordning.

Forpliktelsen omfatter 10 ansatte og 3 nåværende pensjonister per 31.12.15.

Pensjonsordningene behandles regnskapsmessig i henhold til Norsk Regnskapsstiftelses standard for pensjonskostnader, og er behandlet som ytelsesplaner frem til 31.12.2015.

Fra og med 31.12.2015 har banken gått over fra ytelsesbasert pensjonsordning til en innskuddsbasert pensjonsordning for alle bankens ansatte.

Endringer i årsoppgjørskriften fra 1.1.2015 påvirker regnskapsføring av bankens ytelsesbaserte pensjonsordning. Etter endringen skal banken følge reglene for innregning og måling av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til IAS 19.

Korridorløsningen ved regnskapsføring av estimatavik er ikke lenger tillatt og aktuariell gevinst og tap skal føres mot annen egenkapital etter hvert som de påløper.

Sammenlignbare tall for resultat og balanse for 2014 er omarbeidet.

Effekten av endringen 1.1.2015 er

en reduksjon av den overfinanserte pensjonsforpliktelse med 1,423 mill og en økning i pensjonsforpliktelsen med 0,647 mill. Egenkapitalen er redusert med 1,512 mill og endringen i utsatt skatt og utsatt skattefordel er netto 0,174 mill.

Ved overgangen fra ytelsesbasert pensjonsordning til innskuddsbasert pensjonsordning ble resultateffekten en inntekt på 0,647 mill.

For tabell som viser effekten av endringen i pensjonsforpliktelsen ved overgangen fra NSR 6 til IAS 19, se note 12.

Følgende tabell viser oversikt pensjoner fra regnskapsåret 2014.

Ved beregning av de fremtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

NOTER

	2015	2014
Diskonteringsrente	0,00	2,30
Forventet lønnsregulering	0,00	2,75
Forventet pensjonsregulering	0,00	2,50
Forventet avkastning på pensjonsmidler	0,00	3,20
Forventet avgang	0,00	3,00

Årets pensjonskostnader	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	232.813
Rentekostnader på pensjonsforpliktelser	0	186.835
Avkastning på pensjonsmidlene	0	- 149.561
Resultatførte estimatavvik	0	28.638
Pensjonsutbet. inkl. arb.giv.avg	0	0
Omkostninger	0	0
Netto pensjonskostnader	0	298.725

Årets pensjonsforpliktelser	Overfinansiering	
	2015	2014
Nåverdi av påløpne pensjonsforpliktelser	0	- 6.269.300
Estimatendringer og arbeidsgiveravgift	0	2.045.698
Verdi av pensjonsmidler	0	5.646.800
Netto pensjonsforpliktelser i balansen	0	1.423.198

NOTE 9 - BANKENS GARANTIANSVAR

(Beløp i hele 1.000 kr.)

	2015	2014
Betalingsgarantier	11.033	6.359
Kontraktsgarantier	10.530	5.731
Skattegarantier	150	150
Bankens garantiansvar overfor EBK	9.168	6.211
Totalt garantiansvar	30.881	18.451

EIKA BOLIGKREDITT (EBK)

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i EBK. Samlet garantiansvar var 9,2 mill. kroner per 31.12.15. Den samlede lånegarantien er fordelt på saksgaranti med 4,168 mill. kroner og en tapsgaranti på 5,000 mill. kroner.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbeta-

ling til pantesikkerheten har oppnådd rettsvern.

Tapsgarantien er begrenset til 1 % av den til enhver tid samlede låneportefølje i Eika Boligkreditt, likevel slik at for låneporteføljer som ikke overstiger 500 millioner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner. Garantien gjelder i

6 år fra dato til rettsvern.

EBK har rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år. Ved mislighold kan EBK gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken har ved mislighold tre alternativer: Innbetale det misligholdte beløp til EBK for deretter å innkreve beløpet fra kunden, innbetale det fulle garantibeløpet til EBK eller ta lånet tilbake i egen balanse.

Banken har per utgangen av årsskiftet ikke hatt utbetaling til EBK under nevnte garantier, men har i løpet av året 2015 tatt ett lån tilbake til egen balanse.

Alle lån formidlet til EBK ligger innenfor 60 prosent av forsvarlig verdigrunnlag, med andre ord godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter styret vurdering begrenset.

NOTE 10 - PROVISJON OG GEBYRER

(Beløp i hele 1.000 kr.)

Spesifikasjon av provisjoner og gebyrer:	2015	2014
Garantiprovisjon	557	377
Betalingsformidling	2.929	2.695
Forsikring	702	588
Andre	1.109	832

NOTE 11 - BANKENES SIKRINGSFOND

(Beløp i hele 1.000 kr.)

Lov om sikringsordninger pålegger sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond.

Med virkning fra 01.01.2013 ble det endringer i banksikringsloven.

Endringen innebærer at det ikke lenger vil være gulf for innbetaling til sikringsfondet.

	2015	2014
Innbetalt til Sikringsfondet	457	426

NOTE 12 - EGENKAPITALDEKNING

Kapitaldekningsprosenten pr. 31.12.15 er 21,38 % av beregningsgrunnlaget på 531,9 millioner kroner, mot 22,69 % av beregningsgrunnlaget på 465,2 millioner pr. 31.12.14. Ansvarlig kapital består av :

(Beløp i hele 1.000 kr.)	31.12.15	31.12.14
Sparebankens fond	113.373	106.239
Gavefond	200	200
Andre fond	150	150
Utsatt skattefordel	0	0
Bokf. verdi av ansv. kap. i andre inst.	0	0
73% av overfinansierte pensjonsforpliktelser	0	- 1.039
Netto ansvarlig kapital	113.723	105.550

Endringer i Sparebankens fond fremkommer slik:

	2015	2014
Sparebankens fond 01.01.	106.239	94.519
Prinsippendring til IAS 19	- 1.512	0
Fra andre fond	0	0
Disp. av årets overskudd	8.646	11.720
Sparebankens fond 31.12.	113.373	106.239

Forskjell mellom kjernekapital og balanseført kapital fremkommer slik:

Balanseført kapital:	2015	2014
Sparebankens fond	113.373	106.239
Gavefond	200	200
Andre fond	150	150
Sum balanseført kapital	113.723	106.589
Fradrag for 73% av overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	- 1.039
Utsatt skattefordel	0	0
Kjernekapital	113.723	105.550

Egenkapitalen består i sin helhet av kjernekapital.

Beregningsgrunnlaget fordelt på engasjement- og risikotyper:

	2015	2014
Lokale og regionale myndigheter	203	0
Institusjoner	1.074	3.512
Foretak	89.298	107.843
Pant i eiendom	317.350	265.086
Forfalte engasjement	11.246	9.239
Obligasjoner med fortrinnsrett	5.200	2.440
Fordringer på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	282	0
Egenkapitalposisjoner	11.652	9.551
Øvrige engasjement	48.675	26.627
Sum kredittrisiko	484.980	424.298
Operasjonell risiko	46.905	40.942
Markedsrisiko	0	0
Fradrag i kapitalkravet	0	0
Sum beregningsgrunnlag	531.885	465.240

Endringen i årsoppgjørsforskriften fra 1.1.2015 for regnskapsføring av ytelsesbaserte pensjonsordninger har medført at egenkapitalen pr 1.1.2015 er omarbeidet. Effekten av endringen på egenkapitalen er vist i tabellen nedenfor.

	Sparebankens fond	Gavefond	Andre fond	Sum egenkapital
Rapportert i årsregnskapet for 2014	106.239	200	150	106.589
Prinsippendring til IAS 19	- 1.512	0	0	- 1.512
Endret egenkapital 1.1.2015 som følge av endring til IAS 19	104.727	200	150	105.077
Årets resultat	9.046	0	0	9.046
Avsatt til gaver	- 400			- 400
Egenkapital 31.12.2015	113.373	200	150	113.723

NOTE 13 KONSERN

(Beløp i hele 1.000 kr.)

I løpet av 2013 ble Storgata 9 AS stiftet. Selskapet er eid med 65 % av Lofoten Sparebank. Byggestart i 2014 og bygget ble ferdigstilt i løpet av 2015.

Med bakgrunn i størrelsen på datterselskapet, er det ikke foretatt konsolidering.

Datterselskap	Eierandel	Stemmeandel	Egenkapital 31.12.15	Resultat 2015
Storgata 9 AS, 8370 Leknes	65 %	65 %	751	- 288

Mellomværende:	2015	2014
Innskudd fra datterselskap	444	1.000
Utlån til datterselskap	2.514	2.429
Utlån til d.selskap ansv. lånekapital	500	500

Note 14 OVERTATTE EIENDELER

(Beløp i hele 1.000 kr.)

Eiendeler (pantet) som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjementer, og som er ment

for videresalg/realisasjon, bokføres som omløpsmidler i balansen. Eiendelene blir vurdert til antatt

realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet. Nedskrivning som følge av en eventuell verdinedgang eller tap ved salg, blir bokført som tap på utlån, mens gevinst ved salg blir bokført som «inngått på tidligere konstaterte tap».

Antall	Antall	2015	2014
Fast eiendom	1	1.400	1.400

Note 15 NØKKELTALL

Resultat etter skatt utgjør 1,45 % av forvaltningskapitalen pr. 31.12.14

	31.12.2015	31.12.2014
Resultat etter skatt av forvaltningskapital	0,91 %	1,45 %
Resultat etter skatt av gj.sn. forvaltningskapital	0,97 %	1,49 %
Liquidity Coverage Requirement (LRC)	85 %	68 %

Note 16 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i hele 1.000 kr.)

	2015	2014
Tilført fra årets virksomhet	8.719	10.130
Økning/reduksjon (+/-) annen kortsiktig gjeld	24	1.935
Økning/reduksjon (+/-) øvrige fordringer	192	- 568
Økning/reduksjon (+/-) utlån (inkl. overt. eiendeler)	- 108.600	- 37.107
Økning/reduksjon (+/-) kortsiktige verdipapirer obligasjoner	- 25.944	- 6.801
Økning/reduksjon (+/-) kortsiktige verdipapirer aksjer	0	0
Økning/reduksjon (+/-) innskudd fra kunder	133.200	61.046
Økning/reduksjon (+/-) Obligasjonslån	0	- 18.000
Økning/reduksjon (+/-) innskudd fra finansinstitusjoner	- 13.938	- 9.053
Økning/reduksjon (+/-) innsk. til finansinstitusjoner	5.645	1.629
A Netto likvidendring virksomhet	- 702	3.211
Investering i varige driftsm.	- 6.982	- 113
Salg varige driftsmidler	0	2.900
Investering i anleggsaksjer	- 1.777	- 1.122
Salg anleggsaksjer	10	2.953
Salg andre eiendeler	0	0
Økning andre eiendeler	126	- 61
B Netto likvidendring investeringer	- 8.623	4.557
A+B Sum endring likvider	- 9.325	7.768
+ Likvidbeholdning 01.01.	62.345	54.577
= Likvidbeholdning pr. 31.12.	53.020	62.345

som består av kasse og Norges Bank.

Til forstanderskapsmøtet i
Lofoten Sparebank

REVISORS BERETNING FOR 2015

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for **Lofoten Sparebank**, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap som viser et overskudd på kr 9 045.505 og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og banksjefens ansvar for årsregnskapet

Styret og banksjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til **Lofoten Sparebank** per 31. desember 2015 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Leknes, 19. februar 2016
Lofotrevisjon AS

Bjørnar Stormo
Statsautorisert revisor

BERETNING
FRA
KONTROLLKOMITEEN
2015

Kontrollkomiteens arbeid har vært i samsvar med bestemmelse i lov, forskrifter, gjeldende instruks og bankens vedtekter.

Kontrollkomiteen har i 2015 utført sitt arbeid med bistand fra og i nært samarbeid med bankens ledelse og bankens ansvarlige revisor. Kontrollkomiteen har fått seg forelagt styre- og bevillingsprotokoller, har vurdert bankens styrings- og kontrollsystemer og mener at disse gir en tilfredsstillende oversikt over bankens risikoeksponering og drift. Komiteen har også vurdert bankens rutiner for rapportering og begrensnig av tapsrisiko samt gjennomgang og vurdering av sikkerheter som stilles for bankens utlån og kreditter. Store og tapsutsatte engasjement er viet spesiell oppmerksomhet og spesielle forhold blir diskutert med bankens ledelse.

Styrets vurdering av bankens økonomiske situasjon finner komiteen er dekkende og vi mener at banken blir drevet i betryggende former og i overensstemmelse med gjeldende lover, regler og bankens vedtekter.

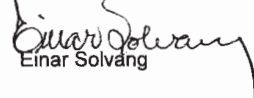
Kontrollkomiteen har gjennomgått årsberetningen og styrets forslag til årsregnskap for 2015. Årsregnskapet er etter komiteens vurdering gjort opp i samsvar med gjeldende lovgivning og god regnskapsskikk.

Kontrollkomiteen viser til ovenstående samt revisor beretning og anbefaler at styrets forslag til årsregnskap for 2015 fastsettes som bankens regnskap.

Leknes, den 23. februar 2016

Heidi Johansen

Arnt Eide Tønndal

Einar Solvang

STYRET

Medlemmer	Varamedlemmer
Synnøve Straumbotn, leder	1. Guttorm Thomassen
Johann R. Pedersen, nestleder	2. Hallgeir Mareno Johansen
Harald Sivertsen	3. Anne Merethe Davidsen
Kjell Kåre Mekiassen	
Ronny Liland, ansattes repr.	Thomas Elvebakk, ansattes vara

BANKSJEF

Werner Martinsen

REVISJON

Lofotrevisjon AS v/Bjørnar Stormo

FORSTANDERSKAPET

Innskytervalgte	Varamedlemmer
Knut Nikolaisen, leder	1. Trond Handberg
Ørjan Bringslimark, nestleder	2. Bjørn Rist
Gretha Vigdis Hansen	3. Solgunn Steira
Heidi Johansen	
Vivian Bruun	
Ragnhild Nordstrand	

Kommunevalgte	Varamedlemmer
Edgar Wolden	1. Eva Karin Busch
Anne Sand	2. Hallgeir Johansen
Gustav A. Karlsen	3. Jan Pedersen
Bente Tetlie	
Johanne Grønbeck	
Ivar Olufsen	

Ansattes representant	Varamedlem
Eli Karin Sandnes	Aud Hansen

KONTROLLKOMITE

Medlemmer	Varamedlemmer
Adv. Arnt Egil Tjønddal, leder	1. Knut Åland
Einar Solvang	2. Sylvia Dunvold
Heidi Johansen	

VALGKOMITE

Medlemmer	Varamedlemmer
Bente Tetlie, leder	1. Vivian Bruun
Gretha Vigdis Hansen	2. Ørjan Bringslimark
Eli Karin Sandnes, ansattes repr.	

Tlf. 760 55 890

Fax 760 55 899

E-post: epost@lofotensparebank.no
www.lofotensparebank.no

